RHETORICA

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649107995

Rhetorica by M. Tvlli Ciceronis & A. S. Wilkins

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd. Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

M. TVLLI CICERONIS & A. S. WILKINS

RHETORICA

Trieste

M. TVLLI CICERONIS

RHETORICA

RECOGNOVIT BREVIQUE ADNOTATIONE CRITICA INSTRVAIT

A. S. WILKINS

LINGVAE LATINAE AFVD MANCVNIENSES PROFESSOR R COLL. DIV. 10H. CANT.

TOMVS II BRVTVS ORATOR DE OPTINO GENERE ORATORVM PARTITIONES ORATORIAE TOPICA

OXONII

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

PA 6294 A2 1902 t.2

OXONII Excudebat Horatius Hart Typographus academicus

PRAEFATIO

CICERONIS BRVTVM ex oculis hominum diu prorsus evanuisse satis notum est. Nam non nisi A. S. MCDXXII Laude Pompeia inventus est a Gerardo Landriano episcopo codex ille Laudensis, qui cum libros de Oratore integros, tum librum de claris oratoribus qui Brutus inscribitur, una cum Tulli Oratore qui ad Brutum scriptus erat continebat. Laudensis quidem ipsc nescio quo casu mox periit neque quisquam post annum MCDXXVIII eum vidit : sed ex eo transcripti sunt plures, ex quibus manavit exemplarium satis magna copia. Horum vero unus optimus esse videtur quem sequambr :

F = cod. Florentinus Magliabecchianus 1. 1. 14. anno MCDXXII vel MCDXXIII exaratus, et fortasse ex ipso codice Laudensi transcriptus : olim Nicolai de Nicolis.

Neque vero multo deteriores sunt

- B = cod. Ottobonianus 1592, a Flavio Blando satis festinanter exscriptus a nonis ad idus Octobres MCDXXII
- O = cod. Ottobonianus 2057, ex archetypo Laudensi correctus MCDXXV
- G = cod. Neapolitanus iv. B 43
- H = cod. Neapolitanus iv. B 36
- M = cod. Mutinensis vi. D 6

Ex his FOG magis inter se affines esse videntur, et BHM cognatione quadam artiore esse coniuncti : illis vero potius fides est habenda : neque parvi faciendae sunt correctiones in $O(O^{i}$ vetus).

L = consensus codicum FBOGHM,

De codice (D) Parisino 7704, quem laudaverunt Orelli et Ellendt, non satis constat unde ductus sit. Sed lectiones hic illic non spernendas praebet. Venetum priorem utpote

PRAEFATIO

MCDXXXII exscriptum post perditum Laudensem vix tanti facere licet quanti fecit Ellendt, quamvis et mendorum paene sit immunis et antiquiores verborum formas saepius teneat.

In codicum lectionibus delegendis et exscribendis multo mihi usui erat editio Thomae Stangl; neque recensionem sprevi Gulielmi Friedrich. Praesto quoque erat praeter vetustiores editio Gallica nuper a Iulio Martha confecta.

ORATOREM recensenti non deest auxilium codicis optimi et satis antiqui Abrincensis (238), quem ducem inter primos habui in libris de Oratore relegendis, sed hic quoque turpiter mutili : nam habet tantum §§ 91-191, 231-238. Ex quo codice ceteros mutilos esse derivatos omnis satis probabiliter docuit Heerdegen, quos iure nostro neglegere licet. Codicis autem Abrincensis(A) lectiones semper fere dedimus, neque tamen ita ut meros calami errores semper dignos esse putaremus qui exscriberentur. In hoc quoque libro textus codicis illius Laudensis iam pridem deperditi testis habemus codices Italos saeculo decimo quinto exaratos, quorum consensum siglo L iterum indicavimus. Ex quibus quattuor Stangl ducem secuti adhibendos esse duximus. De FOM iam supra docuimus : hic addendus P = cod. l'alatinus 1460, quo in libris de Oratore usi sumus. Hic illic lectiones codicis Vitebergensis (f) a Friedrich collati exscribere placuit. Sed turbam codicum interpolatorum fas esse neglegere putavi, qui si quis scire voluerit quot et quanta erraverint, adire licebit magnam copiam quam congessit Heerdegen vir strenuus. Sed si quid Itali satis feliciter correxerunt, id siglo V (=vulgata) notavi. Praeter ceteras iam commemoratas editionem Sandysi mei, viri doctissimi, numquam e manibus deposui, ex qua quantum fructus, dum judicium illius bene subactum sequor, tulerim ubique patet.

DE OPTIMO GENERE ORATORVM libellus exstat in codice vetusto Sangallensi 8_18 (G saec. xi), quem unicum ducem

PRAEFATIO

sequi solent editores. Ceteros, quos excussit Friedrich, multo minoris esse preti iure ducunt, utpote decimo quinto demum saeculo scripti sint, et Italorum coniecturis interpolati. Nuper tamen demonstravit Hedicke non nihil fructus esse petendum ex codice Parisino 7347 (saec. xi), cuius ope fretus editionem peculiarem huius libelli dedit in programmate (Sorav. Lusat.). Specimen dedit Chatelain, *Paléographie Latine*, pl. xx a. Testem hic illic cum siglo P adduxi. f = cod. Vitebergensis: quocum consentiunt fere ubique r = cod. Vat. Regin. 1841 et o = cod. Ottobonianus 1449.

PARTITIONES ORATORIAS praebent duo satis boni codices Parisini, saeculo decimo scripti : P = cod. Parisinus 7231 etp = cod. Parisinus 7696. Illo usus est Kayser : hoc primusFriedrich. Ceteri decimo quinto saeculo exscripti non sine fructu adeundi sunt. Erlangenses tres (E = e, b, z) contulit Stroebel, Redigeranum (R), Vitebergensem (f) post alios Friedrich, cui conlationem debeo.

TOPICORVM, quippe quae in aevo quod aiunt medio lectitata sint, plurima exstant exemplaria. Quorum unum quasi fontem repperit nuper Friedrich : is est $O = \operatorname{cod}$. Ottobonianus 1406, saec. x, quocum saepius consentit cod. Vitebergensis (f). Alteram vero familiam ducunt codices Vossiani :- $(A) = \operatorname{cod}$. Voss. 84, saec. x, $(B) = \operatorname{cod}$. Voss. 86, sacc. x, $(m) = \operatorname{cod}$. Marc. 257, saec. x. Harum consentientem lectionem siglo A indicavit Friedrich. Praeterea notandi sunt Sangallenses (b, c, d) tres (830, 854, 818 saec. x, xi), Einsiedlensis (a) unus 324 (saec. x), Vossianus 70 (V); et alii plures. Hos omnes, si quando opus erat, cum siglo *codd. dett.* citare satis esse duxi. Indices nominum ad Brutum tantum et ad Oratorem seorsum addere commodius esse legentibus putavi.

A. S. W.

Maneunii Id. Feb.MCMIII.

BRVTVS

SIGLA

F = codex Florentinus Magliabecchianus

B = cod. Ottobonianus 1592

O = cod. Ottobonianus 2057 $O^2 = \text{vetus corrector}$

G = cod. Neapolitanus iv B 43

H = cod. Neapolitanus iv B 36

M = cod. Mutinensis vi D 6

L =consensus codicum FBOGHM

N == Venetus prior (Ellendt) Nannianus

D = Parisinus 7704

codd. dett. = codices inferioris notae, sive omnes sive plures vulg. = vulgata lectio

M. TVLLI CICERONIS

BRVTVS

Сум е Cilicia decedens Rhodum venissem et eo mihi I de Q. Hortensi morte esset adlatum, opinione omnium maiorem animo cepi dolorem. Nam et amico amisso cum consuetudine iucunda tum multorum officiorum coniun-5 ctione me privatum videbam et interitu talis auguris dignitatem nostri conlegi deminutam dolebam; qua in cogitatione et cooptatum me ab eo in conlegium recordabar, in quo iuratus iudicium dignitatis meae fecerat, et inauguratum ab codem, ex quo augurum institutis in parentis eum loco 10 colere debebam. Augebat etiam molestiam quod magna 2 sapientium civium bonorumque penuria vir egregius coniunctissimusque mecum consiliorum omnium societate alienissimo rei publicae tempore exstinctus et auctoritatis et prudentiae suae triste nobis desiderium reliquerat, dole-

15 bamque quod non, ut plerique putabant, adversarium aut obtrectatorem laudum mearum sed socium potius et consortem gloriosi laboris amiseram. Etenim si in leviorum 3 artium studio memoriae proditum est poetas nobilis poetarum aequalium morte doluisse, quo tandem animo eius 20 interitum ferre debui, cum quo certare erat gloriosius quam omnino adversarium non habere? cum praesertim non modo numquam sit aut illius a me cursus impeditus aut

to augebat pulg. : augebam L 19 morte L : mortem Lambinus quo L: quo ego Stangl CIC. BRVT. 1